

Handläggare
Susanne Forss Gustafsson
Telefon: 0850822064

Till
Till Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-09-23

Biblioteksplan 2022-2025

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Ärendet rör biblioteksplan 2022-2025 med utgångspunkt i Vision 2040 - Möjligheternas Stockholm och pekar ut riktningen för bibliotekets roll i att bidra till en stad som är världsledande i att leva upp till mänskliga rättigheter och barnrätt och där mångfald, innovationer, nytänkande och tillgänglighet är ledord. Planen bygger på en bred datainsamling där en varierad grupp användare såväl som ickeanvändare utgör grunden.

Förvaltningen finner förslaget väl genomarbetat och väl grundat från olika användarperspektiv. Förvaltningen ser positivt på en gemensam boksamling för hela staden men vill lyfta att det kan behöva kompletteras med lokala fasta bokbestånd. Likvärdighet och lokal tillgänglighet är ett viktigt perspektiv för flera prioriterade grupper som exempelvis förskolebarn, äldre, personer med funktionsvariationer samt för våra minoritetsspråk.

Bakgrund

Enligt bibliotekslagen åligger det alla kommuner och landsting att anta planer för sin verksamhet på biblioteksområdet. I lagen anges också vilka grupper som bör prioriteras: personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar. ”*Mer relevant än nånsin - Biblioteksplan 2022-2025*” är Kulturnämndens förslag till biblioteksplan 2022-2025.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola. De fackliga organisationerna har informeras i samverkansgrupp den 7 september 2021 och i förvaltningsgruppen den 14 september 2021.

Ärendet

Med utgångspunkt i *Vision Möjligheternas Stockholm – Vision 2040*, pekar biblioteksplan 2022-2025 ut riktningen för bibliotekets roll i att bidra till en stad som är världsledande i att leva upp till mänskliga rättigheter och barnrätt, där mångfald, innovationer, nytänkande och tillgänglighet är ledord.

Biblioteksplan 2022-2025 bygger på en bred datainsamling där användare, icke-användare, medarbetare, samarbetspartners och andra samhällsaktörer har deltagit. Data har samlats in och analyserats, varefter nuläge och strategiska förflyttningar har formats.

Med utgångspunkt från en positionering av bibliotekets roll i Stockholm, där det samhällsviktiga uppdraget, det litterära ekosystemet, den oberoende platsen och samverkan är grundstenar, formas fem strategiska förflyttningar för biblioteksverksamheten de kommande åren:

- *Från bokryggar till levande litteratur*

Biblioteket ska lyfta samlingen och synliggöra den. Det är mötet mellan bok och människa som är målet. Nyttjandet av beståndet och den totala utlåningen ska öka markant.

- *Från bibliotekets bestånd till stockholmarnas samling.*

Biblioteket ska gå från många lokala biblioteksbestånd till en gemensam boksamling. En biblioteksverksamhet som utgår från ett Stockholmsgemensamt bestånd ger stockholmarna en bättre och mer jämlik tillgång till samlingarna. Detta görs genom en modern logistikkedja likt e-handeln, där en gemensam logistikcentral och en utvecklad infrastruktur för transporter och reservationer är nödvändiga delar.

- *Från kopieringsrum till samhällsuppdrag*

Biblioteket ska säkerställa medborgarservice och demokratisk samhällsvägledning inom biblioteket, samt att utveckla innehållet i takt med förändringar i samhället som har bäring på bibliotekets lagstadgade uppdrag.

- *Från biblioteket mitt i byn till bibliotek i hela staden*

Biblioteket ska, som ett komplement till de lokala biblioteken, tydliggöra en ambition att etablera ett nodbibliotek i varje stadsdelsområde, där biblioteksrum och verksamhet formas efter behoven i ett större närområde än det allra mest lokala.

Biblioteket ska säkerställa medborgarservice och demokratisk samhällsvägledning inom biblioteket, samt att utveckla innehållet i takt med förändringar i samhället som har bäring på bibliotekets lagstadgade uppdrag.

- *Från erbjudande till inbjudande*

Biblioteket ska säkerställa medborgarservice och demokratisk samhällsvägledning inom biblioteket, samt att utveckla innehållet i takt med förändringar i samhället som har bäring på bibliotekets lagstadgade uppdrag.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen finner förslaget väl genomarbetat och väl grundat från olika användarperspektiv. Det är angeläget att bibliotekens struktur, innehåll och metoder följer stadens utveckling och samhällsmedborgarnas behov.

Hägersten-Älvsjö stadsdel har under en rad år vuxit snabbt och är en stadsdel i förändring. De mindre och lokala biblioteken har här stått för kontinuitet, service och gemenskap. Samtidigt har det saknats en större centralt belägen plats för kulturmöten. Ett så kallat nodbibliotek som föreslås skulle kunna vara en sådan mötesplats.

Förvaltningen instämmer i att biblioteken ska säkerställa medborgarservice och demokratiska rättigheter. Biblioteken har sedan länge varit en plats dit medborgare söker sig till för att söka kunskap och information. Att utveckla arbetssätten och samarbetspartners för detta ses som en naturlig utveckling.

Förvaltningen ser även positivt på en gemensam boksamling för hela staden men menar att det kan behöva kompletteras med lokala fasta bokbestånd. Detta gäller särskilt för böcker till barn. Bibliotekets uppdrag gentemot förskolan är att erbjuda ett brett utbud av litteratur och läsfrämjande aktiviteter, liksom att fungera som stöd i förskolornas läs- och språkstimulerande arbete. I detta sammanhang och ur ett barnperspektiv och för likvärdigheten är det viktigt att bibliotekets utbud finns lättillgängligt i närmiljön.

Tillgänglighet och i närmiljö gäller även andra prioriterade grupper. Det kan för flera av stadsdelens verksamheter riktade mot bland annat äldre och personer med funktionsvariationer vara avgörande att de har nära till biblioteksservice och på ett anpassat sätt. Även litteratur på våra minoritetsspråk bör finnas tillgänglig ur ett lokalt perspektiv. Hur bokbeståndet används och fördelas bör därför följas noga ur ett likvärdighetsperspektiv.

Bilagor

Remissunderlag - Mer relevant än någonsin - Biblioteksplan 2022-2025

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för förskola

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2021-09-06
Katarina Odén-Ryhede, avdelningschef	2021-09-06